

It

Cib bi gonq, ranz Dahyinh caeuq ranz gou gek dah boux mbiengj, laeng Dahyinh youq baihdoeng, laeng gou youq baihsae.

Baihdoeng heuh Mbanjvaengzlaj, daengx mbanj mbouj daengz bak hoh vunz, cungj dwg Bouxcuengh raeuz, aen mbanj youq laj dinbya riengz diuz dahlaux vedvang mbe bae. Ranz daemqdetdet, daj hamqdah baihsae yawj gvaqbae, caenh lumj gij saehaexma aen daeb aen doxrangh douh youq lajdinbya. Baihlaeng ranz bya sangngaungau, faex mwncupcup, dingjbya ngauq rin dongq doed okdaeuj haenx, caenh lumj boux laux ndeu ngoenz dem ngoenz bi gvaq bi daengjdwtd ndwn youq gwnzde cimyawj aen mbanj boekbienq mbouj dingz.

Baihsae cix heuh Mbanjvaengzgwnz, Vaengz-gwnz miz baenz mangx baenz mangx nazhaeux, baeznaengz gomiuz ngamq bongh sang, sing goep couh nauhyied hwnjdaeuj lo. Sien dwg baenz anj baenz anj heuswdswd, doeklaeng caiq baenz doengh baenz doengh henjrwgrwg. Diuz roen iq riengz dinbya gvaqdaeuj, daj bak ranz gou it loh iet bae, gvax gvaq sam aen van, roen rinreq bienqbaenz roen suijniz, itcig baenzneix doeng daengz yienhsingz Lingzyinz. Diuz giuzlienhdiet gaq gvaq song mbiengj dah, song gyaеuj giuz cungj miz go faexrungz hung ndeu, it bi seiq geiq song go rungз neix mwn heuswdswd, cungj gyuemuemx daengx giuzlienhdiet.

Mbanjvaengzgwnz caeuq Mbanjvaengzlaj cungj gvi Cinhungz Cunh. Gyoengqvunz baihrog cungj gik faen vaengzgwnz vaengzlaj dwk heuh, haemzbaengz-laengz gyonj cwng Diegvunzvaengz.

Haeuxcaeuz sat le, gou ciengzseiz daj giuz-lienhdiet gvaqbae baihdah, daengz henz diegdangz bakranz Dahyinh deq de. Daengngoenz senq couh gvaengxgvax dingj Byadaizfwj, Dahyinh caengz raen dauq ranz. Gou ndwn henz caz vamuzginj dawz gij lupva gwnz caz mbouj rox geq le geijlai dangq, caiq dawz doengh duj rozloenq de baebae dauqdaу yaeb le cuengq cuengq le yaeb.

Dahyinh vanzlij mbouj caengz ma.

Daxbuz cungisuenq daj ndaw luengqhongh caij aen cisamloek ngwtngwt ngetnget ma daengz lo. Aen ci neix buenx daxbuz gaenq haujlai bi lo, gij caet o aenci cungj bok doek liux, yawj dwk myaex-myadmyad, caenhdan song gaiq bajsouj de ngaеuz-ngemngem lo.

“Buz, ngoengzneix ndaej ma caeux ne.” Gizsaed mwhhaenx gaenq mbouj caeux lo, daengngoenz doek congh sadsad lo. Dahyinh sawqmwh daj baihlaeng daxbuz yat ndwn hwnjdaeuj, riugaekgaek heuh gou: “Yaz——” Liuxle couh riengjret saet roengz ci ma.

Daxbuz veq gvaqdaeuj riu naeuz: “Lij caeux dem, senq sanq haw lo. Caiq daеuj heuh Dahyinh bae caemxraemx dwg lwi, ngoenzneix aiq mbouj ndaej bae lu, mij ndaej hoengq law.”

“Miz vunz dingh le samcib gaen haeuxsei, haemhneix yaek vaiqdi guh cij ndaej, mwngz daеuj cingq luj lo.” Dahyinh naeuz.

“Haeuj ranz ma ha, rog neix nyungz lai.” Daxbuz cuengq ci le, couh daj ndaw daehbuh mbon aeu fagseiz daеuj hai dou, gou caeuq Dahyinh couh riengz laeng hamj haeuj le bakgiemx.

Gan ranz neix dwg gan ranzvax aeu ciendoj hwnq he, daemqdetdet. Fungh ranzcauq de amq-saengsaeng, gij vax gwnz dingj cauq daiqlienz diuz

十年前,我们两家隔河相望,阿音家在河东,我家在河西。

河东叫下洪屯,不足百户的壮族人家依着青山,沿着泗水河纵横排开。房子低矮,从西岸望去,像蜗牛顶着灰黑的躯壳在绵延的山脚下栖息。屋后青山巍巍,郁郁葱葱的树木高高地站立着,掩住那些突兀的山石,像目光灼灼的老者,注视着村庄的一切。

河西叫上洪屯,有大片的稻田,禾苗节节拔高之后,蛙声便开始热闹起来了。先是大片大片的绿,再是大片大片的金黄。一条小路沿着山脚凿开,从我家门前一路西行,绕过三道弯,石子路就变成了水泥路,通往凌云县城。一条铁索桥勾连起河东河西,两岸桥头分别伫立着一棵大榕树,不分时令,终日展开青绿的怀抱,笼罩在铁索桥的上方。

上洪屯下洪屯同属镇洪村。外面的人懒得分上洪下洪,统称河两岸为镇洪。

晚饭过后,我常常跨过铁索桥抵达河东,在阿音家门前那一方晒谷场边上等她。落日已经徘徊在对岸的云台山间很久了,阿音还是没有回来。我立在一丛木槿花旁,把枝上含苞待放的花骨朵儿数了又数,一朵朵凋零的落花被我一遍遍拾起又一遍遍抛下。

阿音还是没有回来。

奶奶终于踩着三轮车吱吱呀呀地从巷道里钻出来了。那辆三轮车陪伴她很多年,蓝绿色的车身已经掉了漆,大大小小的锈块爬满车身,唯一光亮的是两只把手。

“今天回来得早啊,奶奶。”其实时间已经不早了,再有半盏茶的工夫,太阳就会彻底翻过对岸云台山的山头。阿音从奶奶身后直起身,开心地叫我:“霞——”身子轻盈一跃,从三轮车上跳下来。

“不早了,人都散了。”奶奶朝着我笑,“又来找你阿音姐去游泳啊,今天怕是不行哦。不得空的。”

“今晚要抓紧做米花,有人订了三十斤,你正好来帮忙。”阿音说。

“进家里来啊,外面蚊子多。”奶奶下了三轮车,从衣襟下摸出钥匙,打开大门,我和阿音跟在她身后跨进了门槛。

这是一间低矮的土砖瓦房,厨房里昏昏暗暗的,灶台上方的屋瓦连同柱子、房梁都被烟熏得乌黑油亮。墙面那层粗糙的水泥沙石已经有一大块剥落,露出掺杂了细碎稻草的土墙。灯泡的瓦数很低,缠绕的电线从屋瓦下紧贴着木板悬吊下来,已辨不清它最初的颜色。不远处是一张圆饭桌,桌面浅绿色的漆皮也已经褪色,桌脚一高一低垫着些硬纸壳和小木块。桌上是一只不锈钢大盆,盆里是蒸熟碾扁晒好的糯米,已用白酒腌制好了的,干瘪白暂的糯米吸足了高浓度的酒,变得晶莹剔透。浓烈的酒香和糯米香混合成好闻的味道,让我忍不住贴近鼻尖嗅了又嗅。阿音笑我傻。也难怪,在我家一年就只闻到一次,每年临近除夕,我妈才会做二三十斤米花,用来祭祖和给我们小孩子解馋。唯有阿音,她几乎每天都做米花,早就厌烦了。

阿音已经炒过很多次米花了,她知道炒米花是最考验人的耐心的,要少量多次下锅,还要不停地翻炒。阿音炒米花用的是米草——稻草中最长最细最干净的茎芯。扎成一小捆,如同一把小扫帚。阿音手持“扫帚”在锅里来回翻搅米粒,醉人的酒香就慢慢散去,干瘪的米粒一点点蠕动、膨胀,开出一粒粒白花,轻盈如雪。等到洁白酥脆的米粒装满箩筐,夜就深了。

奶奶开始熬糖。这是最关键的一步,一锅米花能否成功,就在于是否掌握好熬糖浆的尺度。这最重要的一步,一直以来都是奶奶亲自把关的。这个十八岁就从水陆村——那个以制作米花闻名的村庄,嫁过来的女人,把水陆村的米花技艺也带到了下洪屯。几十年间,她日复一日地蒸米、晒米、熬糖、团米花,头发渐渐白了,背也一天天弯了。

糖在锅里化开,沸腾,变得黏稠。奶奶把筷子伸进锅里,牵出如丝的糖浆,滴入盛水的碗中,凝成糖丸。奶奶伸手捏了捏,说,成了。于是便熄火,起锅,将雪白的炒米倒进糖浆里,让每一粒都裹沾上甜蜜金黄的外衣。奶奶一边团米花一边说吉语:这是团“团圆”,团了米花就要发。

saeuciengz、diuz gaqliengz cungj deng gij hoenz-saeuq oenq dwk ndaemlaulau. Bangxciengz codaeuz bae caengz naezsa cocangcang haenx hix bokloenq le ndaek daih vangq ndeu, loh ok ngauqciengz dwg nyangjsoiq cab naez cuk baenz he. Aen dienhdaeng ranzcauq cix myoxmyadmyad, diuz dienhsienq de daj gep benj laj vax hongx geuj ding venj roengzdaeuj, gaenq yawj mbouj ok dwg maz saek lo. Liz gou mbouj gyae miz aen daizluenz gwnhaeux ndeu, gij caet gwnz daiz hix doiqsaek liux, gadaiz cik sang cik daemq lij yaek saeb di ceijgeng roxnaeuz saeb di faexnwnh cij ndaej. Gwnz daiz miz aen bat mbouj dawzmyaex ndeu. Ndawde coux gij haeuxcid naengj gvaq、daenz gvaq、dak gvaq haenx, gij haeuxcid gaenq iep gvaq laeuj lo, haeuxcid baez iep laeuj le, rongh wenj dangqmaz. Heiq laeuj heiq haeuxcab rangfwtfwt, gou hix nyaenx mbouj ndaej bae daengz henz bat mupmup mbat ndeu, Dahyinh cix riu gou mwnh. Mbouj gvaic de, aenvih binaengz laeng gou cij guh mbat haeuxsei ndeu, cungj heiqrang neix gou hix dan mup ndaej baez ndeu. Couh dwg binaengz haemhndaep meh gou caemh guh saek ngeih samcib gaen haeuxsei, gvaq cieng dajcaeq yungh hix hawj lwg yw ngah. Hoeng laeng Dahyinh mbouj doengz, ca mbouj geijlai ngoenz-ngoenz cungj guh, de hix guh dwk mbwq liux.

Dahyinh guh haeuxsei suenq guh ndaej lai lo, de rox cungj hong ceuj haeuxsei ceiq ndaej hawj vunz muzlienh naihsim, cix aeu haeux noix cix aeu lai rek daеuj ceuj, lij mbouj dingz mbouj duenh fan ceuj cij ndaej. Dahyinh ceuj haeuxsei dwg aeu gaiq nyangjbaet iq ndau ceuj, nyangjbaet couh dwg saej aeu gij ganjsim seuqset raezreg ndaw nyangjhaeux, cug baenz di bog di bog lumj gaiq sauqbaet nei. Dahyinh couh dwg gaem gaiq sauqbaet neix youq ndaw rek cat bae cat dauq, gij heiq laeuj haeuxcid hix menhmenh cat deuz lo, naed haeux ndaw rek hix baez di baez di canq haengz, doeklaeng couh bupbup bepbep, hai ok di duj di duj vabieg gyaeu lumj naefaiq. Caj daengz gij haeux baez rek baez rek ceuj dwk byotbywt hausak rim loz le, gaenq byonghwnz lo.

Daxbuz hainduj cienq dangz. Neix dwg bouh ceiq youqgaenj ndeu, rek haeuxsei guh ndaej baenz mbouj baenz, yawj laeng gij dinfwngz aenq dag gij dangz niu mbouj niu ndei. Itloh daеuj cienq dangz cungj dwg daxbuz cienq lai. Yahbuz neix mwnh ngamq cibbet bi couh daj Mbanjdahlueg aen mbanj guh haeuxsei riuзmingz neix haq gvaqdaeuj lo, dwg de daiq gij dinfwngz guh haeuxsei neix daеuj daengz le Mbanjvaengzlaj. Geijcib bi daеuj, de ngoenz dem ngoenz naengj haeux、dak haeux、cienq dangz、gyuj haeuxsei, byoemgyaeuj ciemhciemh hau lo, gumq hix ciemhciemh goz lo.

Dangz cienq yungz lo, byouz lo, hix cienq niu lo. Daxbuz aeu cik dawh baez yomx roengz ndaw rek caiq ndeuq hwnjma, gij dangz sienqriengrieng, ndik roengz ndaw vanjraemx couh gietroj baenz naed. Daxbuz caiq aeu fwngz nunu naenjnaenj le, ngaek gyaeuj siegsieg naeuz, baenz lo. Baenzneix couh doq moet feiz doq daek hwnj, daek dangz hwnjdaeuj le couh raix gij haeuxceuj hausaksak haenx roengz batdangz bae, ndau gyuj dwk cehceh naednaed henjrwgrwg. Daxbuz itmienh gyuj itmienh nam mbouj dingz, nyonjgyuj doxcomz caez, gyuj baenz haeuxsei saedceij ndei.